

Ida Nummelin

17.10.2023

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto StV 19.10.2023 klo 10.00

Lausunto hallituksen esityksestä sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:n muuttamisesta, HE 57/2023 vp

Lääkekorvausjärjestelmän lääkekustannusten vuosiomavastuun tasoa ehdotetaan muutettavaksi vuoden 2024 alusta. Muutos on suunniteltu toteutettavaksi niin, että vuoden 2023 alussa tekemättä jätetty indeksimuutos jätettäisiin pysyvästi välistä. Vuonna 2023 vuosiomavastuu on 592,16 euroa. Ehdotuksen mukaan vuonna 2024 vuosiomavastuu olisi 625,30 euroa. Ilman esitettyä muutosta vuosiomavastuu nousisi vuonna 2024 674,23 euroon.

Esityksen tavoitteena on välttää vuosiomavastuun määrän nouseminen kahdella indeksitarkistuksella ja hillitä vuosiomavastuun määrän nousemista ja parantaa näin paljon lääkkeitä käyttävien asemaa.

Vaikka hallituksen esitys pyrkii hillitsemään vuosiomavastuun määrän nousemista, on tärkeää tunnistaa, että myös esitetty pienempi korotus voi olla pienituloisille ja paljon sairastaville liian suuri. STTK katsookin, että vuosiomavastuuta ei tulisi korottaa nykyisestä tasosta. Omavastuun korottaminen vaikeuttaa pienituloisten ja paljon sairastavien henkilöiden mahdollisuuksia ostaa tarvitsemansa lääkkeet ja heikentää heidän taloudellista asemaansa.

STTK pitää tärkeänä, että hallituksen esityksen vaikutuksia arvioidaan myös yhdessä muiden hallitusohjelmassa suunniteltujen toimenpiteiden kanssa. Uudistusten yhteisvaikutukset ovat laajat ja ne heikentävät merkittävästi erityisesti pienituloisten toimeentuloa ja asemaa.

Terveystieteidenhuollon asiakasmaksukatto, lääkekatto ja matkakatto tulisi yhdistää yhdeksi terveydenhuollon kokonaismaksukatoksi. Samalla omavastuuta tulisi laskea merkittävästi. Tämä helpottaisi taloudellisesti heikossa asemassa olevien kansalaisten asemaa, takaisi paremmin terveydenhuollon yhdenvertaisuuden toteutumista ja voisi vähentää ulosottojen määrää.

Ida Nummelin

17.10.2023

Lisäksi STTK muistuttaa, että maksukattojen nollaantuminen vuoden vaihteessa on monelle pienituloiselle ongelma. Siksi olisi perusteltua selvittää mahdollisuutta ottaa käyttöön vaihtoehtoinen toimintamalli, joka jaksottaisi maksurasitusta pidemmälle aikavälille eikä kohdistaisi maksurasitusta pelkästään alkuvuoteen.

Lisätietoja

Ida Nummelin

sosiaali- ja terveys-
politiikan asiantuntija
ida.nummelin@sttk.fi
050 547 1927